

Napadački setovi za šutera u košarci nakon ubacivanja lopte s bočne linije igrališta

---

Jurlina, Roko

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Splitu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:221:902258>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-11**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Kinesiology, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET

Preddiplomski stručni studij kineziologije / Smjer košarka

**NAPADAČKI SETOVI ZA ŠUTERA U
KOŠARCI NAKON UBACIVANJA LOPTE
S BOČNE LINIJE IGRALIŠTA**

(ZAVRŠNI RAD)

Student:

Roko Jurlina

Mentor:

prof. dr. sc. Mario Jeličić

Split, 2020.

ZAHVALE

Za stalna usmjeravanja tokom školovanja do konačne izrade ovog rada, posebnu zahvalnost dugujem mentoru prof. dr. sc. Mariu Jeličiću.

Nadalje, za stalnu podršku tokom igračke karijere, a sada i tokom trenerske karijere izražavam zahvalnost svojoj obitelji i djevojci Aniti.

SADRŽAJ

1. UVOD	8
2. CILJ RADA	11
3. PRIKAZ POJEDINIH NAPADAČKIH SETOVA ZA ŠUTERA PREMA VRSTI BLOKADA KOJE SE KORISTE	12
3.1. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem " <i>elevator</i> " blokade	14
3.2. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem " <i>flare</i> " blokade	17
3.3. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem " <i>hammer</i> " blokade	20
3.4. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem " <i>pin – down</i> " blokade	23
3.5. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem " <i>stagger</i> " blokada	26
4. ZAKLJUČAK	30
5. LITERATURA	32

KAZALO SLIKA

1) Slika 1. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "elevator" blokade – set 1	14
2) Slika 2. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "elevator" blokade – set 2	15
3) Slika 3. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "elevator" blokade – set 3	16
4) Slika 4. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "flare" blokade – set 1	17
5) Slika 5. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "flare" blokade – set 2	18
6) Slika 6. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "flare" blokade – set 3	19
7) Slika 7. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "flare" blokade – set 4	19
8) Slika 8. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "hammer" blokade – set 1	21
9) Slika 9. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "hammer" blokade - set 2	22
10) Slika 10. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "hammer" blokade – set 3	22
11) Slika 11. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "pin – down" blokade - set 1	23
12) Slika 12. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "pin – down" blokade – set 2	24

- 13) Slika 13. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "*pin – down*" blokade – set 3 _____ 25
- 14) Slika 14. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "*stagger*" blokada – set 1 _____ 26
- 15) Slika 15. - prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "*stagger*" blokada – set 2 _____ 27
- 16) Slika 16. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "*stagger*" blokada – set 3 _____ 28

SAŽETAK

Izvođenje auta s bočne linije u košarci danas sve više dobiva na značaju obzirom da su neka istraživanja pokazala kako danas u jednoj utakmici svaka momčad u prosjeku šest do petnaest puta dobije priliku za ubacivanje lopte s bočne linije. Tome se, stoga, u današnjoj suvremenoj košarci, za razliku od ranijih razdoblja, pridaje ogromna važnost pa su u tehničko – taktičkom smislu faze usvajanja, usavršavanja, stabilizacije i automatizacije izvođenja i ubacivanja lopte s bočne linije igrališta postale ključan faktor za možebitnu pobjedu ili poraz u ključnim trenucima utakmice. Gledajući današnju košarku, vidimo da su to često tzv. specijalni napadački setovi za najbolje šutere u ekipi. Cilj ovakvih kretnji, odnosno tzv. specijalnih napada je da se korištenjem odgovarajućih vrsta blokada i pravovremenosti kretnji omogući krajnji ishod, a to je kreiranje otvorenog šuta za igrača na poziciji broj dva, odnosno šutera. U današnjoj modernoj košarci vidimo mnoštvo primjera kreiranja posebnih specijalnih setova za šutere koji se većinom čuvaju i koriste u ključnim trenucima utakmice i daju trenerima mogućnost manevriranja i velike uloge u konačnom ishodu. Pravilno učenje, odnosno poučavanje ovakvih taktičkih varijanti od iznimne je važnosti u današnjoj košarci i tome se svakako treba pridati veliki značaj.

Ključne riječi: šuter, aut, bočna linija

ABSTRACT

Offensive plays for shooting guards in basketball after inbounding the ball from the sideline

Inbounding the ball from the sideline is becoming much more important in basketball, with certain studies showing that nowadays every team gets a chance to inbound the ball from the sideline approximately six to fifteen times per game. For that reason, in modern basketball, unlike in the past, a lot of importance is attributed to that aspect of the game. Hence, in a technical and tactical sense stages of implementing, perfecting, stabilising and automatising of the inbounds from the sidelines have become a key factor in potential win or loss in the crucial moments of the game. Looking at today's basketball, it is easy to notice that those so called specials are usually reserved for the best shooters in the team. Proper learning and teaching, respectively, of these tactical variants is of the highest importance in today's basketball and should definitely be given a special significance. The goal of these movements, i.e. special offenses is to facilitate the final result – creation of the open shot for the players on the position number two, i.e. the shooting guards, by using certain screens and timely movements. In modern basketball it is easy to see a lot of examples of the creation of certain specials for shooting guards which are saved by coaches to be used in the crucial moments of the game, giving them a lot of maneuver space and an important role in the final result of the game.

Key words: *shooting guard, sideline, out of bounds*

1. UVOD

Ubacivanje lopte u igru s bočne linije igrališta danas predstavlja veliku važnost u kreiranju taktičkih varijanti pojedine momčadi, odnosno pojedinog trenera. Do izvođenja lopte iz auta dolazi iz različitih situacija tijekom utakmice.

Atkins (2004) navodi kako u pojedinoj utakmici svaka momčad ima priliku izvesti u prosjeku šest do petnaest puta loptu s bočne linije igrališta. Dakako, ta se brojka izrazito rapidno povećava kako utakmica ide kraju te tada do izražaja sve više dolazi priprema različitih uigranih kretnji, akcija i specijalnih napadačkih setova koji se čuvaju za ovakve trenutke te izrazito povećavaju šanse pojedine momčadi za pobjedu. Neki treneri vole koristiti ubacivanja lopte sa bočne linije, kao i sa osnovne samo kako bi ubacili loptu u igru te postavili pozicijski napad, dok s druge strane imamo trenere koji koriste ubacivanja s bočne linije kao jednu vrstu napada, odnosno kreiraju kretnje i specijalne napadačke setove koji im izravno nakon ubacivanja lopte u igru donose prednost koju žele postići. Kako se u modernoj košarci sve više značaja pridaje obrani koja je praktički dovedena do savršenstva, tako je i napadačima puno teže postići otvorenu i laganu poziciju za postizanje poena pa je tako u današnje vrijeme sve više presudan značaj i znanje trenera koji moraju pokazati taktičke vještine i sposobnosti koje će iznenaditi protivničku momčad i trenera. Priprema momčadi za ovakve situacije te dovođenje kretnji i automatizama do savršenstva svakako povećavaju šanse za uspjeh pojedine momčadi.

Treneri ne bi smjeli od svojih igrača očekivati ono što nije uvježbano na treninzima. Često vidimo trenere kako crtaju kretnje svojim igračima na minuti odmora prilikom čega, što zbog nedostatka vremena, što zbog nedovoljnog razumijevanja igrača ili loše komunikacije ne dolaze do uspjeha u izvedbi. Kretnje treba uvježbavati na treninzima te ih potom nekolicinu čuvati za kraj utakmice kada se utakmica lomi. Svakako, koju god filozofiju trenera zastupali, bilo ta da se prvo ubaci lopta i postavi neki od pozicijskih setova, bilo da se odmah iz ubacivanja lopte iz auta napada i postavlja neka od specijalnih napadačkih opcija, definitivno je prvi zadatak igrača koji izvodi aut mirno ubacivanje lopte. Nadalje, kada kreiramo kretnje i setove za ubacivanje lopte s bočne strane igrališta, trebamo ih održati što je više moguće jednostavnima. Zato igrače na svim razinama košarkaške igre treba učiti osnovne metode i načine dodavanja lopte prilikom ubacivanja lopte iz auta. Zašto je to bitno? Prije svega, danas često vidimo

kako igrači nemaju vještinu dodavanja, a pogotovo iz ubacivanja lopte izvan linija igrališta obzirom da se tom elementu s trenerske strane većinom ne pridaje prevelika važnost. Stoga to često rezultira izgubljenom loptom, ali i izravnom hendikep situacijom u kontranapadu protivničke ekipe.

Za uspješnost izvođenja lopte, potrebno je više stvari. Kreiranje kretnji, akcija i pojedinih specijalnih napadačkih setova uspješno je kada je izvođenje utrčavanja i zasijecanja prema košu, postavljanja blokada i primjena kvalitetnih dodavanja popraćeno sa zadovoljavajućom razinom tehničke izvedbe vježbi i preciznosti. Igrači moraju znati predvidjeti i pročitati poziciju obrane i njihovog obrambenog igrača. Moraju znati kako čitati blokade, eventualno preuzimanje u obrani, kao i brzo prepoznati slabe točke svake obrane. Nadalje, igrači isto tako moraju biti spremni da se suprotstave svakom načinu obrane, bila to agresivna obrana ili s druge strane nepažnja i nezainteresiranost pojedinih obrambenih igrača i trebaju to znati kazniti. Sve su to zadaci trenera koji svojim poučavanjem i učenjem igrača nastoji podići svijest i razmišljanje svakog pojedinog igrača.

Konkretno, u ovom radu biti će riječi o specijalnim setovima, odnosno napadima za kreiranje otvorenog šuta za igrača na poziciji broj dva, tj. šutera nakon ubacivanja lopte s bočne linije igrališta. Gledajući današnju suvremenu modernu košarku i pristup većine trenera, vidimo kako često vole kreirati razne taktičke zamisli prilikom izvođenja lopte iz auta s bočne linije terena kako bi kreirali otvorene šuteve za najbolje šutere u svojoj ekipi.

Bek - šuter, šuter, drugi bek, dvica, važna je pozicija u strukturi košarkaške igre. Njegova primarna zadaća kroz povijest bila je postizanje poena. Šuter je igrač koji uzima najviše lopti na utakmici, često su to igrači od kojih se očekuje što veći broj poena uz što manju potrošnju lopti. Kao što im samo ime kaže, to su igrači koji su odlični šuteri sa većih udaljenosti, odnosno s distance, uz visoki postotak u šutu za 3 poena (prosječno 35 – 40% tokom sezone). No, danas su šuteri mnogo više te imaju puno više zadataka. Iako se primarno od njih očekuje postizanje poena, često su to fizički jaki, vrlo motorični i izrazito atletični igrači koji su u mogućnosti čuvati najbolje protivničke igrače, a isto tako u napadu svojom prodornošću stvarati višak. S obzirom da mu je osnovni zadatak šut, ideja trenera je da što veći broj šuteva uzima sa otvorenih pozicija. Da bi se došlo do otvorenog šuta u pozicijskom napadu, potrebno je pobjeći od

čuvara (jednog ili više). Pri tome prolazi pored blokova, dolazi u kontakte s izuzetno snažnijim igračima te sve to igrač na poziciji dva treba izdržati. Generalno se najveći broj akcija pravi za šutere. Što se tiče ostalih karakteristika, šuter mora biti iznimno psihološki stabilan. Također ih se naziva i "ubojicama" jer su u stanju vezati u nizu više šuteva koji često budu presudni za pobjedu u utakmici. Oni jednostavno ne smiju razmišljati o promašenom šutu, već je njihov zadatak šutirati i dalje. To je odlika velikih i uspješnih igrača na ovoj poziciji.

Da bi mogli kreirati pojedine specijalne setove za konkretno igrača na poziciji broj dva, moramo ih kreirati u odnosu na vrstu obrane koju postavlja protivnička momčad. Točnije, u ovom radu ćemo prikazati pojedine setove prema najčešćoj i osnovnoj obrani u košarkaškoj igri, a to je obrana čovjek na čovjeka. Obrana čovjek na čovjeka podrazumijeva da svaki od pet obrambenih igrača na terenu ima zadatak čuvati po jednog igrača iz protivničkog tima. Naravno da to nije striktno te postoje mnoge varijante kada se preuzima pojedini igrač u obrani ili se vrši tzv. pomoć. Učenje ove obrane je posebno za trenere mlađih kategorija od iznimne važnosti, a isto tako je vrlo teško i mukotrpno obzirom da ova obrana zahtijeva veliku individualnu odgovornost te mnoštvo vremena i strpljenja za naučiti igrače pojedinim principima.

2. CILJ RADA

Definicija predmeta i problema rada predstavlja polaznu točku svakog rada, te je zbog toga veoma važno da se ispitivana problematika jasno definiira.

Danas je za ubacivanje lopte kako s bočne, tako i s osnovne linije karakteristično maksimiziranje njihove važnosti. To je zbog toga što često vidimo kako pojedini setovi, odnosno specijalno pripremljeni napadi igraju presudnu ulogu u konačnom ishodu pojedine utakmice.

Predmet i problem, odnosno cilj ovoga rada je pokušati približiti pojedine napadačke setove koji se koriste u modernoj košarci za kreiranje otvorenog šuta za igrača na poziciji šutera nakon ubacivanja lopte s bočne linije, odnosno pobliže ih prikazati i objasniti.

3. PRIKAZ POJEDINIH NAPADAČKIH SETOVA ZA ŠUTERA PREMA VRSTI BLOKADA KOJE SE KORISTE

Na prvi pogled, čini se kao da postoji mnoštvo ovakvih specijalnih napadačkih setova, odnosno kretnji koje se mogu koristiti za kreiranje otvorenog šuta igrača na poziciji broj dva. To je istina te bi se što se tiče toga moglo ići u nedogled. Bitno je istaknuti da u košarci postoji puno raznih vrsta blokada koje se koriste za kreiranje prednosti u odnosu na obranu i obrambenog igrača, a u nastavku ćemo prikazati najčešćih pet koji se koriste u ovakvim specijalnim napadima kreiranim za šutere te ćemo u odnosu na vrstu blokada koje se koriste za oslobađanje igrača, u ovom slučaju igrača na poziciji dva, pokušati približiti moderni pristup ovakvim trenerskim zamislima.

Što je zapravo blokada u košarci? To je jedan od načina da stvorimo prednost, odnosno zaustavimo obrambenog igrača, razbijemo mu idealnu obrambenu liniju kretanja te tako stvorimo prednost u napadu. Stoga je zaista važno u momčadi imati igrače koji su spremni u kontinuitetu postavljati jake i čvrste blokade. Često smo svjedoci tome kako u momčadima treneri imaju problem jer im igrači naprosto ne žele ili ne znaju postaviti dobar blok. Kada je postavljena kvalitetna blokada, blokerov suigrač za kojeg se radi blokada imat će puno veću šansu za stvaranje prednosti ili postizanje poena iz razloga što će obrambeni igrač izgubiti vrijeme na izbjegavanje blokade prije nego se vrati u zadovoljavajuću poziciju obrane. Zato možemo vidjeti mnoštvo blokada tokom jednog napada, a tako i tijekom cijele utakmice. Postavljanje blokada je zato iznimno važno te imati prave i karakterne igrače koji postavljaju jake i agresivne blokade u današnjoj košarci znači pravu vrijednost.

Osnovna pravila pri postavljanju efektivne i kvalitetne blokade su:

1) bloker mora ostvariti kontakt sa obrambenim igračem – to ne znači da bloker radi prekršaj, drži ili gura obrambenog igrača, ali ako se ne dogodi kontakt, obrambeni igrač će vrlo lako zaobići blokadu.

2) bloker mora postaviti snažan blok – prilikom postavljanja bloka, bloker mora stajati čvrsto na parketu, jednom kada je stao u bloku ne smije se micati već mora stajati čvrsto stopalima na podlozi. Ukoliko se pomiče, vrlo često će mu biti dosuđen pomični blok. Isto tako, ukoliko se obrambeni igrač snažno zabije u njega, vrlo vjerojatno će mu biti dosuđen prekršaj u napadu ukoliko nije stajao stopalima na podlozi.

3) bloker mora držati ruke uz tijelo, ne samo da bi zaštitio sebe od eventualnog udarca, već da bi pokazao sucu da ne hvata rukama obrambenog igrača ili da ga ne vuče i ne gura.

4) kut, smjer i pravovremenost blokade vjerojatno su najvažniji elementi u postavljanju kvalitetne blokade.

Da bi postavili dobru blokadu, kut postavljanja blokade je kao što smo naveli najvažniji dio. Kada postavljamo blokadu na igraču bez lopte, odnosno tzv. *"off-ball screen"*, postavljamo ju tako da su nam leđa okrenuta u smjeru gdje želimo da naš suigrač kojemu postavljamo blokadu ide. Nadalje, vrlo je bitno ostvariti dobar kontakt s obrambenim igračem. U protivnom, obrambenom igraču bit će puno lakše vratiti se u dobru obrambenu poziciju. Težište tijela igrača koji postavlja blok mora biti što niže. Često treneri uče igrače da postavljaju blokade sa što nižim težištem, odnosno savijenih koljena te položajem stopala u širini ramena, a rukama uz tijelo kako bi izbjegli nepotreban kontakt i eventualni prekršaj u napadu.

Ono što moramo znati je da u današnjoj modernoj košarci postoji puno vrsta blokada, od čega se njih pet koristi za kreiranje otvorenih pozicija za šut. To su:

1) *"elevator" blokada*

2) *"flare" blokada*

3) *"hammer" blokada*

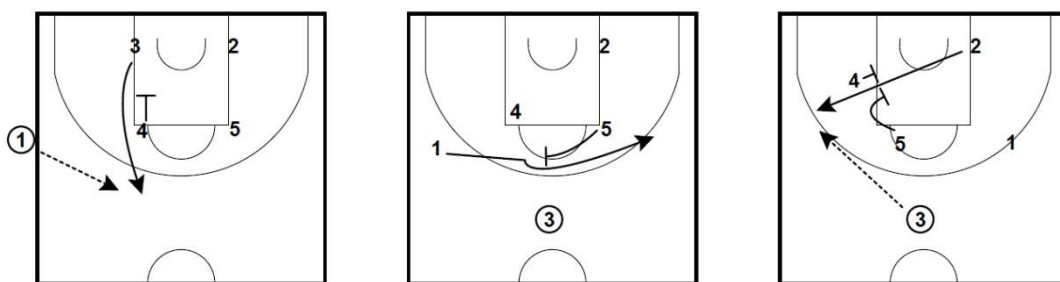
4) *"pin - down" blokada*

5) *"stagger" blokade*

Ono što je ovdje bitno naglasiti je da se u službenom košarkaškom rječniku neke stvari iznimno teško prevode na standardni hrvatski književni jezik pa ćemo u nastavku koristiti ove izraze. Kako ne bi išli previše u širinu, za svaku vrstu blokade ćemo prikazati po tri specijalna napadačka seta (izuzev *"flare"* blokade gdje ćemo prikazati četiri) koja se mogu koristiti kao opcije pri ubacivanju lopte s bočne linije i kreiranje otvorenog šuta za šutera.

3.1. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem "elevator" blokade

"Elevator" blokada, odnosno u doslovnom prijevodu na hrvatski tzv. "lift" blokada, postavlja se koristeći dvojicu igrača koji stoje jedan do drugog te postavljaju blokadu i propuštaju svog suigrača koji zasijeca između njih te oni potom "zatvaraju vrata", odnosno spajaju se tijelima. Odatle potječe i naziv ove blokade s obzirom da se imitiraju vrata dizala, odnosno lifta. Ovo donosi prednost napadaču jer koristi direktnu liniju za izlaz iz bloka, dok obrambeni igrač mora zaobići postavljena dva igrača u blokadi što često rezultira kašnjenjem u dobru poziciju obrane i otvorenim šutom za napadača. Pokušat ćemo pobliže objasniti korištenje ove blokade za kreiranje otvorenog šuta u slijedećim primjerima pojedinih setova.

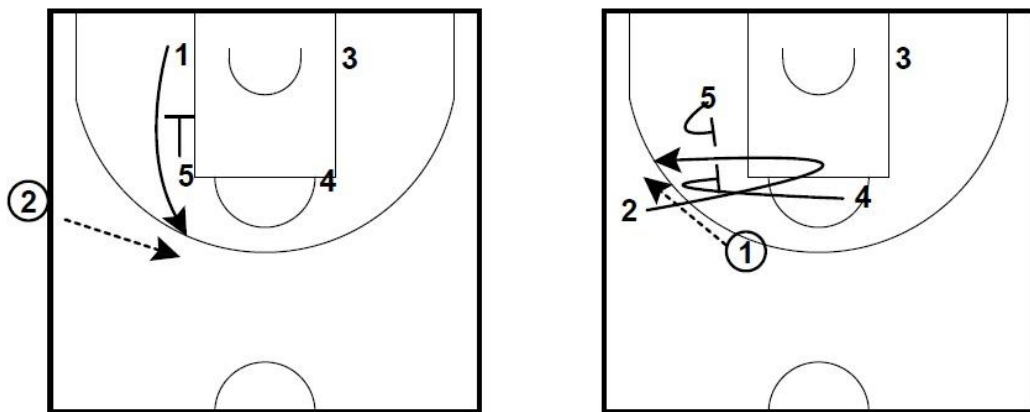

Slika 1. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "elevator" blokade – set 1

Izvedba:

Igrač na poziciji 1 ubacuje loptu iz auta. Ulazak u kretnju je takav da se igrač na poziciji 4 spušta u "pin-down" blokadu za igrača na poziciji 3 koji prima loptu na nekih 8-9 metara od koša. Istodobno, s prijemom lopte igrača 3, igrač na poziciji 1 kreće u oštru i agresivnu kretnju te prima "flare" blokadu od igrača na poziciji broj 5. Ovdje je ključno da se poštuje pravovremenost kretnji, odnosno da se ne kreće ni prerano ni prekasno. Ova kretnja je tzv. lažna kretnja, služi kako bi odvratili pozornost obrane od onoga što se želi u ovom setu, a to je "elevator" blokada, odnosno blokada visokih igrača na poziciji 4 i 5 za šutera na poziciji 2 koji, kako smo prethodno rekli, koristi izravnu okomitu liniju za izlazak i šutira otvoren šut. Čim je igrač na poziciji 2 prošao između njih, igrači 4 i 5 se spajaju i "zatvaraju vrata" te zaustavljaju prolazak obrambenog

igrača za njim. U ovom napadu bitno je poštivati kao što smo rekli pravovremenost i točnost kretnji, postavljanje dobrih i pravilnih te pravodobnih blokada. Ovaj je napadački set izvrstan za kreiranje otvorenog šuta za tri poena. Nakon šuta, također imamo odličnu poziciju visokih igrača za možebitan skok u napadu, a isto tako imamo osigurače od kontranapada u vidu igrača na poziciji 3 i 1.

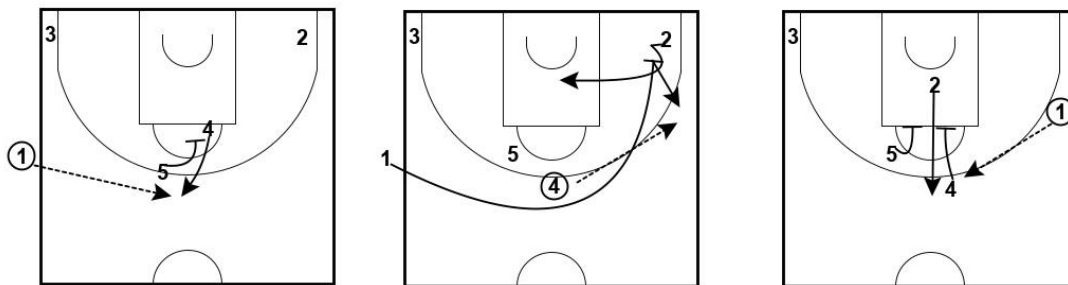

Slika 2. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "elevator" blokade – set 2

Izvedba:

Postavka igrača je slična kao u prethodnom setu. Ovog puta, izvođač lopte je najbolji šuter u petorci, igrač na poziciji 2. Razigravač prima "pin-down" blokadu za otvaranje i prijem lopte. Pri njegovom prijemu vidimo da i igrač 4 i igrač 2 rade polukružnu kretnju koja nije karakteristična za košarku, no bit tih kretnji je da djeluju nezainteresirano kako bi uspavali obranu. Igrač na poziciji 2 radi kretnju do sredine linije slobodnog bacanja gdje naglo zasijeca i prima "elevator" blokadu od igrača 4 i 5 za otvoren šut. Bit ove polukružne kretnje je da igrač djeluje što manje zainteresiran, odnosno kao da protrčava na drugu stranu, a potom jako zasijeca i prima blokadu od 4 i 5. Kretnja mora biti što je više moguće iznenađujuća za obrambenog igrača. Bitno je naglasiti kako igrač na poziciji 4 kreće u svoju polukružnu kretnju odmah po prijemu lopte igrača na poziciji broj 1, a igrač na poziciji 2 kreće u polukružnu kretnju čim je dodao loptu. I ovdje je bitno istaknuti tu pravovremenost kretanja. Isto tako, ponovno imamo igrače 4 i 5 na dobroj poziciji za skok u napadu, a isto tako i igrača na poziciji 3, dok za osigurače od kontranapada ovog puta imamo igrača na poziciji 1 te šutera na poziciji 2.

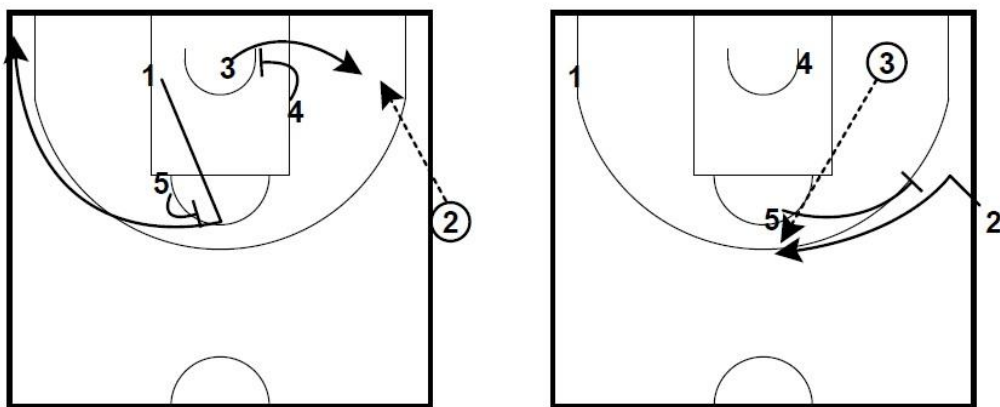
Slika 3. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "elevator" blokade – set 3

Izvedba:

Izvođač je razigravač, odnosno igrač na poziciji 1. Igrač na poziciji 5 je postavljen na poziciji topa, dok je igrač na poziciji 4 postavljen u razini slobodnog bacanja. Igrači broj 3 i 2 su postavljeni u suprotnim kornerima. Kretanja započinje tako što igrač 5 radi "pin-down" blokadu za igrača 4 koji prima loptu na poziciji topa. Izvođač, odnosno igrač na poziciji 1 radi polukružnu kretnju, fintira uručenje sa igračem na poziciji 4 i nastavlja kretnju te radi blokadu za igrača na poziciji 2 koji koristi blokadu da bi ušao u sredinu, odnosno "srce" reketa. Naravno da će u slučaju da je igrač na poziciji 2 slobodan on primiti loptu na zicer, no većinom je to tzv. lažna blokada kako bi se postigla dobra pozicija, odnosno priprema za nadolazeću "elevator" blokadu. Razigravač se nakon dane blokade otvara na poziciju od 45 stupnjeva od obruča i prima loptu, a 4 i 5 rade "elevator" blokadu za 2 koji izlazi okomitom linijom i šutira sa pozicije topa. Bitno je naglasiti da 4 nakon prijenosa lopte na jedinicu kreće u jaki i brzi blok. Potrebna je jaka i agresivna kretnja. Igrač na poziciji 2 nakon što je primio blok od 1 isto tako mora doći najdalje do sredine reketa jer je to najkraći put za "elevator" blokadu koja se priprema. I ovdje imamo dobru poziciju igrača 4 i 5 za skok u napadu, kao i igrača na poziciji 3, dok su nam razigravač na poziciji 1 i šuter na poziciji 2 osigurajući od eventualnog kontranapada.

3.2. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem "flare" blokade

"Flare" blokada je blokada na igraču bez lopte koja omogućava igraču koji prima blok kretanju od koša, odnosno po perimetru. Ovo je odlična vrsta blokade koja omogućava najboljim šuterima momčadi idealnu priliku za poentiranje izvan linije za tri poena te je vrlo popularna u današnjoj košarci. Najčešće dodavanje koje se ovdje koristi je tzv. "skip" dodavanje.

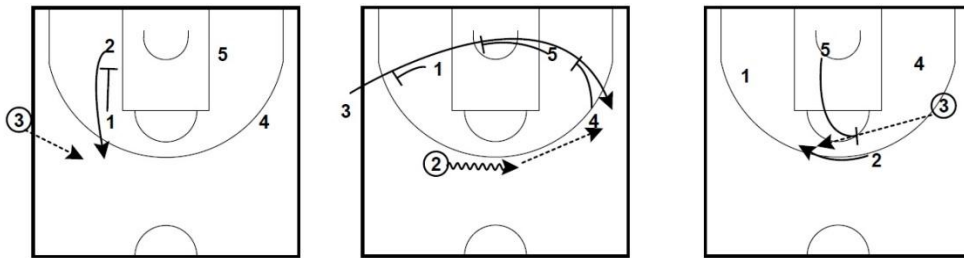

Slika 4. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "flare" blokade – set 1

Izvedba:

Izvođač je igrač na poziciji broj 2. Kretanja kreće sa lažnom oštrom kretnjom razigravača koji fintira prijem lopte na poziciji topa te odlazi u suprotni korner i čisti stranu preko lažne "flare" blokade centra. Istovremeno, krilni centar na poziciji 4 radi "cross" blokadu za prijem lopte igrača na poziciji 3 na niskom postu. U trenutku prijema lopte igrača na poziciji 3 na niskom postu, igrač na poziciji 5 iznenađuje obrambenog igrača koji čuva igrača na poziciji 2 i radi "flare" blokadu za šutera koji potom šutira s pozicije topa. Ovdje je bitno naglasiti kretnje koje prethode "flare" blokadi. Naime, bitno je zaposliti obranu kako bi obrana imala što manje vremena za postaviti kvalitetnu poziciju obrane. Zato se rade ove kretnje koje prethode krajnjem šutu za igrača na poziciji 2. Obrana ne smije očekivati, odnosno mora joj biti iznenađenje postavljanje "flare" blokade. U ovom slučaju, obrana je fokusirana prvo na izlazak razigravača, a potom i na igru s niskog posta igrača na poziciji 3. Često zato obrambeni igrač koji je

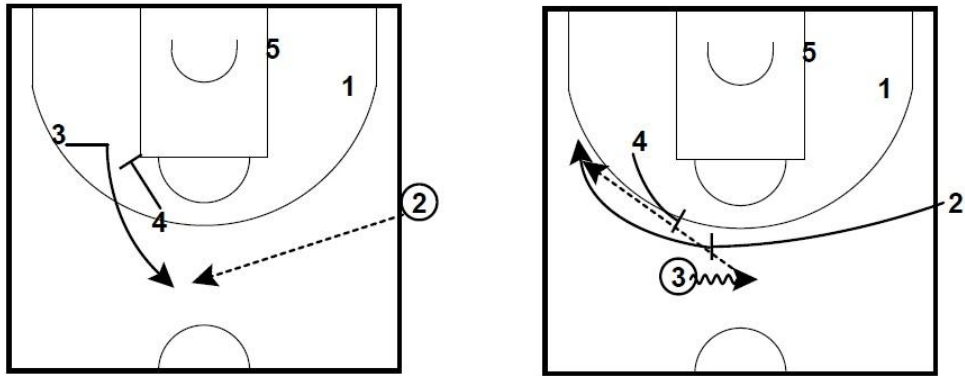
zadužen za igrača na poziciji 2 napravi u obrani čak korak prema lopti, odnosno prema igraču na poziciji 3 što onda kažnjavamo "flare" blokadom centra za šutera. Ovakve blokade su iznimno efikasne jer se rade od lopte, stoga je mogućnost obrambene pomoći bitno smanjena.

Slika 5. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "flare" blokade – set 2

Izvedba:

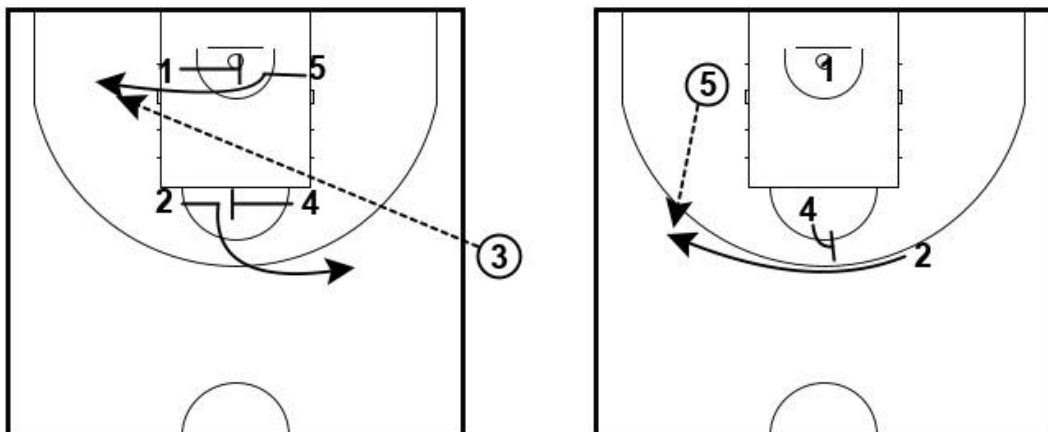
Igrač na poziciji 3 ubacuje loptu iz auta. Razigravač radi "pin-down" blokadu za šutera koji prima loptu. Potom igrači 1,5 i 4 rade tzv. "stagger" blokade, u ovom slučaju trostruku blokadu koja se inače koristi za kreiranje šuta za šutera te će biti u nastavku rada objašnjena, no u ovom slučaju su to 'lažne blokade kako bi zaposlili obranu i premjestili njihovu koncentraciju na igrača koji protrčava kroz blokade, u ovom slučaju igrača na poziciji 3 koji prima loptu od igrača na poziciji 2 koristeći "stagger" blokade. Ono što je najvažnija stvar u ovom setu je da se centar, odnosno igrač na poziciji 5 čim je napravio blokadu diže gore na poziciju topa kako bi po prijemu lopte igrača na poziciji 3 odmah napravio kvalitetnu "flare" blokadu za igrača na poziciji 2 i tako mu otvorio slobodan šut. I ovdje ponovno imamo kretnju koja zapošljava obranu i zaokuplja njenu koncentraciju što na kraju rezultira kvalitetnom "flare" blokadom i otvorenim šutom.

Slika 6. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "flare" blokade – set 3

Izvedba:

Izvođač je šuter. Ova se kretnja radi sa samo tri igrača tako da su razigravač i centar u korneru neaktivni. 4 radi "pin-down" blokadu za 3 koji se otvara visoko na nekih 9-10 metara od koša. Sada slijedi dolazak u blok na loptu igrača 2 za igrača na poziciji 3 te odmah u nastavku kretnje igrač 2 prima "flare" blokadu od igrača na poziciji 4 i dobiva loptu od igrača 3 za otvoren šut. Bitno je ovdje ponovno naglasiti pravovremenost kretnji, odnosno u trenutku postavljanja bloka na loptu igrača na poziciji 2, igrač na poziciji 4 već mora biti spreman za postavljanje "flare" blokade za igrača na poziciji 2. Ponovno ovdje imamo neuobičajenu kretnju za zbuniti obranu, odnosno blok na loptu igrača na poziciji 2 koji je u košarci definitivno neuobičajen obzirom da se radi o dva niska igrača.

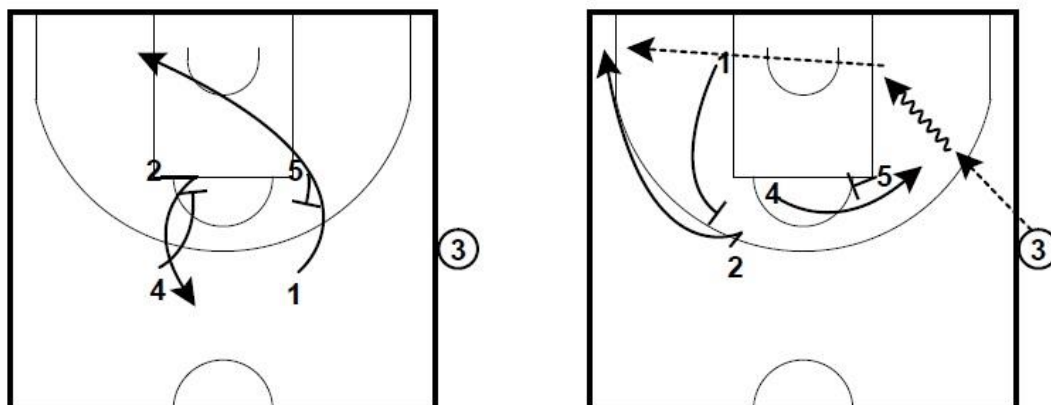
Slika 7. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "flare" blokade – set 4

Izvedba:

Izvođač je igrač na poziciji 3. Ostala četiri igrača vidimo da su postavljeni u "box" formaciju. Istovremeno se kreće u izvedbu, igrač na poziciji 1 radi "cross" blokadu za 5, a 4 radi "cross" blokadu za 2 što je lažna kretnja kako bi navukli obranu da pomisli da je to glavna kretnja u napadačkom setu i da želimo odmah dobiti šut igrača na poziciji 2. Igrač na poziciji 3 dodaje "skip" dodavanje na igrača na poziciji 5, a u trenu dok lopta leti, 4 radi novu blokadu, odnosno re-blokadu, tj. "flare" blokadu te igrač na poziciji 5 odmah, ako je moguće iz skoka spušta loptu na igrača 2 koji šutira otvoren šut. Bitno je naglasiti zašto želimo da baš naš centar na poziciji 5 primi loptu. Pretpostavlja se da je to najviši igrač u momčadi pa je stoga mogućnost "skip" dodavanja koje se traži puno veće nego na ijednog drugog igrača. Ponovno imamo lažnu blokadu 4 za 2, a potom slijedi nova blokada kojom želimo dobiti otvoren šut igrača na poziciji 2. Treba naglasiti kako je ovo specijalni napadački set koji se koristi kada na semaforu za napad ostane malo vremena te tražimo brzi šut i poentiranje.

3.3. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem "hammer" blokade

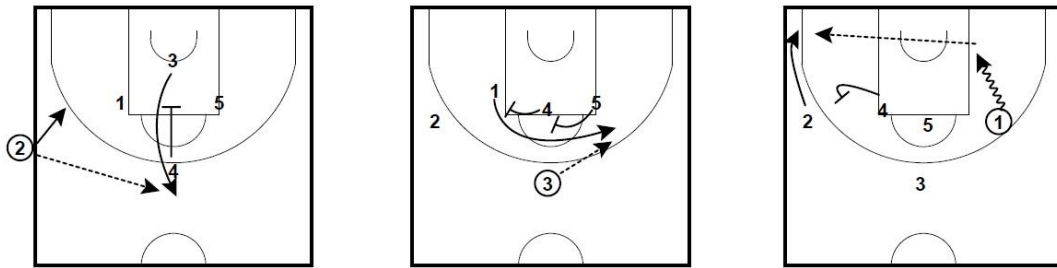
"Hammer" blokada jedna je od vrsta leđne blokade. Uključuje postavljanje blokade na strani napada suprotnoj od lopte, odnosno slaboj strani napada te postavljanje takve blokade često suigraču donosi otvoren šut u korneru. Ovo je također odlična vrsta blokade za otvaranje slobodnog šuta obzirom da često hvata obranu nespremnom. Ova vrsta blokade je vrlo slična "flare" blokadi, međutim razlika je što je vezana, odnosno u koordinaciji je sa akcijom na jakoj strani napada. Cilj je privući obranu, odnosno obrambene igrače da zaustave lagano poentiranje igrača s loptom, a istovremeno s tom radnjom imamo postavljanje "hammer" blokade na drugoj strani te "kick-out" dodavanje na otvoren šut za šutera u korneru.

Slika 8. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "hammer" blokade – set 1

Izvedba:

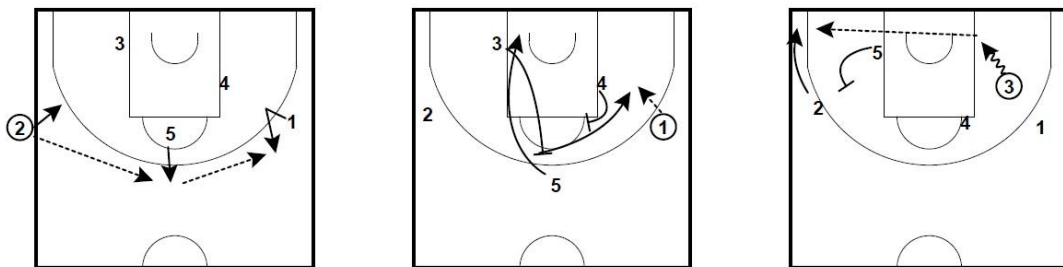
Ovdje kretnja započinje lažnom kretnjom igrača na poziciji 1 koji dobiva leđnu blokadu od centra i protrčava na drugu stranu. Potom slijedi iduća lažna blokada, odnosno "pin-down" četvorke za dvicu, a četvorka odmah koristi blok petice te prima loptu i kreće u prodor. Po prijemu lopte četvorke, 1 radi jaku "hammer" blokadu za 2 koji pomjera u korner. Razigravač mora zablokirati obrambenog igrača koji je zadužen za čuvanje šutera. Četvorka kreće u prodor kako bi navukla obranu i stranu pomoći prema sebi, a onda na drugoj strani imamo "hammer" blokadu koja, s obzirom da obrana to ne očekuje, često rezultira otvorenim šutom za tri poena u korneru. Jednostavno, instinkt svakog igrača u obrani je koncentracija na loptu te zato moramo navući obranu da se koncentrira na prodor igrača na poziciji 4. Izrazito je bitno da po prijemu lopte četvorke i kretanju u prodor imamo već postavljenu dobru "hammer" blokadu jer u slučaju kašnjenja i loših i nepravovremenih kretnji nećemo imati usklađenu radnju, odnosno neće rezultirati onim što želimo, a to je šut iz kornera za 3 poena. Isto tako je u ovom setu potrebno imati izrazito pokretnog igrača na poziciji 4, a također mora biti i dobar dodavač. Nadalje, mogu se zamijeniti uloge tako da npr. četvorka ubacuje loptu iz auta, a trica bude igrač koji prodire ukoliko je trica bolji dodavač.

Slika 9. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "hammer" blokade – set 2

Izvedba:

Vidimo da su u ovoj formaciji igrači postavljeni u tzv. dijamant. Kretnja započinje "pin-down" blokadom četvorke za tricicu koja se diže za prijem lopte. Potom slijedi "stagger" blokada 4 i 5 za 1 koji prima dodavanje od igrača 3. Jedinica kreće u prodor, a četvorka postavlja istovremeno kao i u prethodno navedenom setu "hammer" blokadu za dvicu koja prima dodavanje i šutira iz kornera. I ovdje je bitno naglasiti kako četvorka mora biti spremna za postavljanje "hammer" blokade istovremeno sa prijemom lopte jedinice i njenim kretanjem u prodor. Isto tako, trica pri izlasku u prvoj kretnji treba loptu primiti što više, odnosno na nekih desetak metara od koša kako bi ostavio dovoljan razmak za dodavanje na jedinicu koje potom slijedi. Ovdje imamo na skoku u napadu peticu i jedinicu, a možebitno i četvorku, jedinica šutira, dok nam igrač na poziciji 3 služi kao osigurač od kontranapada.

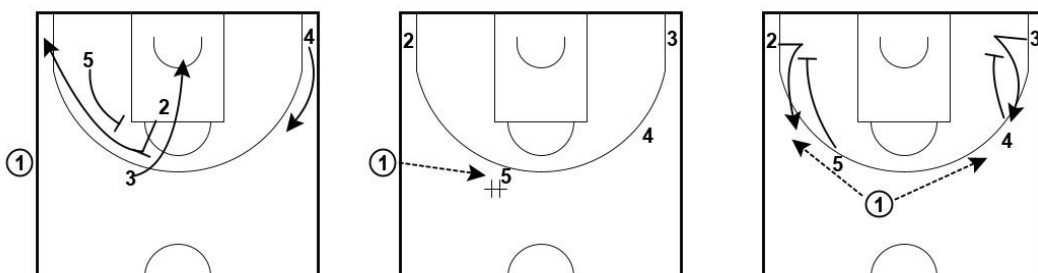
Slika 10. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "hammer" blokade – set 3

Izvedba:

Izvođač je najbolji šuter u petorci. Otvara se dodavanje na peticu koji se V – otvaranjem otvara za prijem lopte. Potom odmah prenosi loptu na jedinicu koji se također V – otvaranjem otvara za prijem, istovremeno prima leđnu blokadu za utrčavanje od trice, a trica potom odmah nastavlja preko "flare" blokade od četvorke te prima loptu i kreće u prodor. Ponovno u tom trenu na slaboj strani napada vidimo "hammer" blokadu petice za dvicu koja prima loptu u korneru i dobiva "kick-out" dodavanje za šut za 3 poena. Na eventualnom napadačkom skoku ponovno imamo tri najbolja skakača u ekipi, dvica šutira dok nam je jedinica osigurač od kontranapada.

3.4. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem "pin-down" blokade

"Pin – down" blokada je svaka blokada koja uključuje blokera, odnosno igrača koji radi blokadu okrenutog prsima prema osnovnoj liniji igrališta. To rezultira izvedbom u kojoj igrač za kojeg se radi blokada zasijeca, odnosno radi kretnju od obruča, tj. u suprotnom smjeru od obruča. Često se koristi za stvaranje otvorenog šuta za šutere što ćemo pokušati prikazati u sljedećim primjerima ubacivanja lopte s bočne linije igrališta.

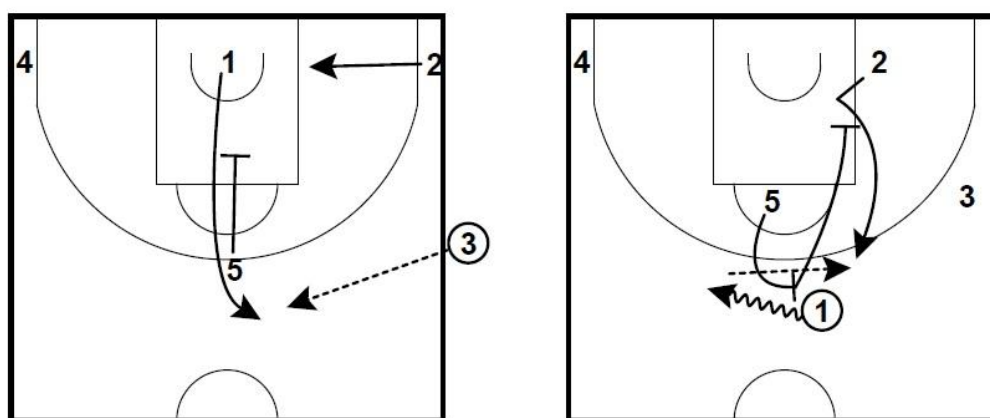
Slika 11. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "pin - down" blokade – set 1

Izvedba:

Razigravač je izvođač lopte. Kretnja započinje tako da glavni šuter momčadi radi leđnu blokadu za igrača na poziciji 3 koji koristi blokadu i utrčava u reket za prijem lopte, a ukoliko nije primio loptu širi u suprotni korner. Dvica odmah koristi daljnji tzv. blok za

blokera koji dobiva od petice te ukoliko je slobodan prima loptu u korneru za šut. Petica se nakon bloka otvara na poziciji topa za prijem lopte te odmah radi uručenje lopte sa jedinicom. Pri prijemu lopte jedinice, 5 i 4 se spuštaju u čvrste "pin – down" blokade za dvicu i tricicu koji ih koriste. Igrač na poziciji 1 ima dvije opcije za dodavanje na otvoren šut ili eventualno uvijanje oko bloka. Ova se kretnja većinom radi kada imamo dva izrazito kvalitetna šutera na pozicijama 2 i 3. Ponovno ovdje imamo najviše igrače u momčadi na skoku u napadu (4 i 5), a igrač na poziciji razigravača nam je osigurač od kontranapada. Igrači 2 i 3 moraju imati dobru komunikaciju nakon šuta, odnosno jedan od njih se mora priključiti jedinici kao osigurač u obrani od kontranapada, dok drugi može pomoći na skoku u napadu igračima 4 i 5. Ponovno je i ovdje bitna pravovremenost kretnji, tj. da se ne kreće ranije ili da se kasni u blokade. Igrač na poziciji 5 u startu mora odmah biti u poziciji za postavljanje blokade za igrača na poziciji 2, a potom pri uručanju lopte petice za jedinicu, "pin – down" blokade moraju biti što je više moguće sinkronizirane kako bi imali dvije opcije za realizaciju.

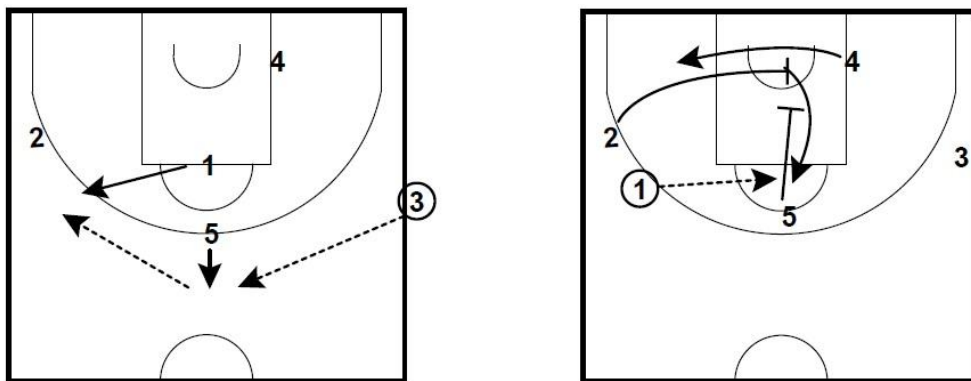

Slika 12. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "pin - down" blokade – set 2

Izvedba:

Izvođač lopte je igrač na poziciji niskog krila. Kretnja započinje "pin – down" blokadom centra za razigravača koja u ovom slučaju služi samo za otvaranje za prijem lopte. Pri prijemu lopte igrača na poziciji 1, petica odmah pivotira i radi mu lažni "pick and roll" koji služi samo kako bi zaposlili obranu, a petica odmah nastavlja kretnju i ide u "pin – down" blokadu za dvicu koji istrčava i prima loptu na otvoren šut, a trica širi u korner. Ovdje je bitno naglasiti kako se ovaj specijalni napadački set koristi u različitim

varijantama i oblicima sve više u današnjoj košarci iz razloga što danas na pozicijama petice, a posebno četvorke više nemamo spore i tromne igrače, već vrlo atletične i motorički moćne koji su u stanju brzo i efikasno izvesti ove kretnje. Vidimo kako igrač na poziciji šutera već po prijemu lopte razigravača dolazi u poziciju niskog posta kako bi što je bolje moguće navukao svog igrača na blokadu i iskoristio tu blokadu za otvoren šut. Ponovno imamo peticu na skoku u napadu, četvorka iz kornera također ide na skok u napadu, a trica bira hoće li ići na skok u napadu ili pomaže kao osigurač jedinici u obrani od potencijalnog kontranapada. Igrač 2 nakon šuta također služi kao osigurač od kontranapada.

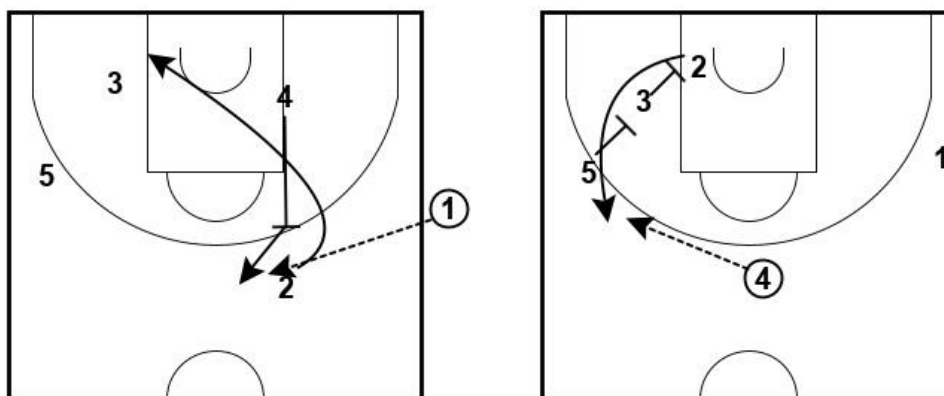
Slika 13. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "pin - down" blokade – set 3

Izvedba:

Vidimo u startu da su petica i jedinica postavljeni jedan iza drugog. Petica se agresivno otvara za prijem lopte te odmah prenosi loptu na jedinicu koji se točno sa sredine linije za slobodna bacanja otvara na poziciju 45 stupnjeva od obruča. Istovremeno s prijenosom lopte na jedinicu, dvica kreće u "cross" blokadu za četvorku, a petica je već spremna za daljnju "pin - down" blokadu za dvicu. Akcija rezultira šutom igrača na poziciji 2 otprilike s razine slobodnog bacanja. I ovdje potom imamo četvorku i peticu na napadačkom skoku, dok jedinica i trica moraju biti osigurači od eventualnog kontranapada. Izrazito je bitna dinamičnost i pravovremenost kretnji, odnosno bitno je što više automatizirati kretnje kako bi dobili na kraju ono što želimo postići, a to je otvoren šut, ovog puta za dva poena.

3.5. Prikaz napadačkih setova za kreiranje otvorenog šuta korištenjem "stagger" blokada

"Stagger" blokade se sastoji od dvije, a moguće i tri uzastopne blokade na strani suprotnoj od lopte. Može se reći da je nešto kompleksnija za obranu, obzirom da sadrži ne jednu "pin – down" blokadu, već dvije ili čak i tri. Za napadača, tehnika izlaska i otvaranja za prijem lopte je identična kao kod prethodne blokade. Napadač mora promijeniti tempo i smjer kretnje, sačekati blokadu i proći rame uz rame sa blokerom ne ostavljajući prostora obrambenom igraču da prođe za njim. Iako svaki od igrača može postaviti "stagger" blokadu, ovakve blokade mnogo su efikasnije ako je zadnji igrač koji postavlja ovu vrstu blokade jedan od visokih igrača. Naravno, to vrijedi ukoliko se blokade rade za niskog igrača, u ovom slučaju šutera. Zašto je to bitno? Bitno je radi eventualnog preuzimanja igrača u obrani kako bi dobili hendikep situaciju bek – centar, odnosno centar - bek. Da je posljednji igrač koji radi blokadu bek i radi blok također za beka, odnosno pretpostavljajući da su približno iste građe i visine, obrana bi se vrlo lako mogla braniti preuzimanjem i od blokada ne bi imali ništa, niti bi uspjeli dobiti hendikep situaciju visoki – niski, odnosno niski – visoki.

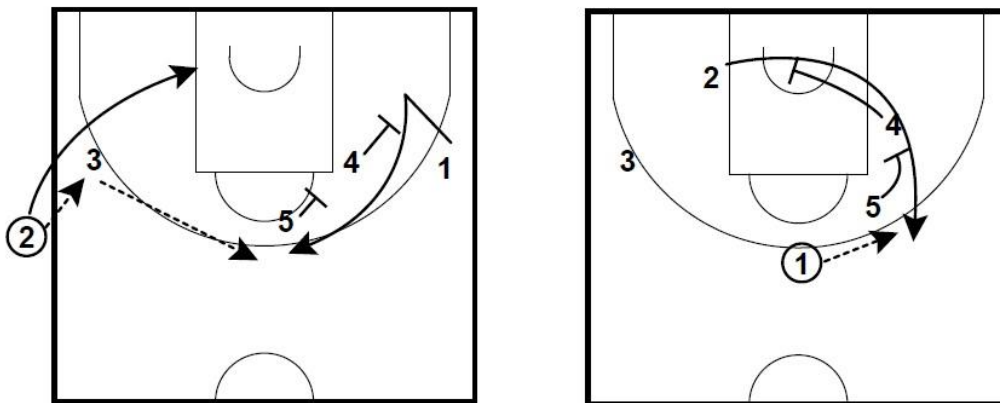

Slika 14. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "stagger" blokada – set 1

Izvedba:

Ovo je prikaz jednog od klasičnih i jednostavnijih setova za kreiranje otvorenog šuta igrača na poziciji dvice. Igrač na poziciji razigravača je izvođač lopte, a kretanja započinje tako da igrač na poziciji krilnog centra, odnosno četvorka radi leđnu blokadu

za šutera. Pretpostavljamo da on neće tu primiti loptu, kretnja služi kao uvodna kretnja u ono što slijedi. Nakon postavljene blokade četvorka se otvara i prima loptu, a dvica samo nastavlja kontinuiranu kretnju i izlazi preko "stagger" blokada postavljenih od trice i petice. I ovdje vidimo da je poštovano pravilo kako je visoki igrač u pravilu zadnji igrač u ovakvim uzastopnim blokadama kako bi obrani onemogućili branjenje ovakvih blokada preuzimanjem. Ukoliko ipak dođe do preuzimanja, ostaje igra jedan na jedan s perimetra beka s obrambenom peticom ili što treneri većinom još više vole – spuštanje lopte na niski post za igru petice leđima protiv izrazito nižeg igrača. Trica i petica su obavezni za odlazak na skok u napadu, dok su dvica, četvorka i jedinica osigurači od kontranapada protivničke momčadi. Zadatak dvice prilikom izlaska preko uzastopnih blokada je proći što bliže blokerima, odnosno rame uz rame kako bi onemogućili obrani brzo i kvalitetno vraćanje u efikasnu obrambenu poziciju.

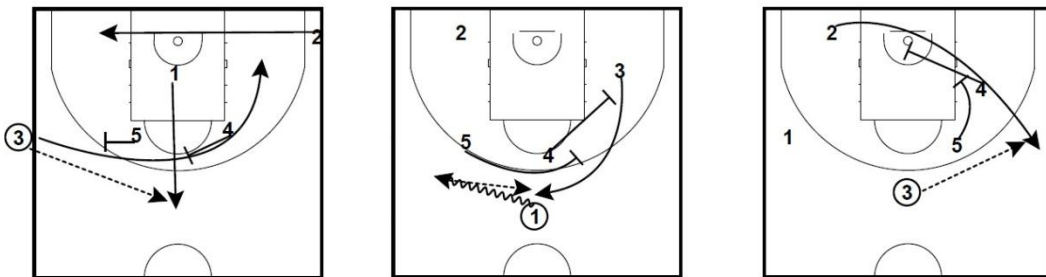

Slika 15. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "stagger" blokada – set 2

Izvedba:

Najbolji šuter u petorci izvodi loptu. Loptu izvodi kratko na igrača na poziciji 3 koji se mora sam otvoriti za prijem lopte na nekih 45 stupnjeva od obruča. Pri prijemu lopte, četvorka i petica već rade "stagger" blokade za razigravača koji prima loptu na topu. Dvica nakon što je dodao loptu na tricu, radi lažnu kretnju kojom prolazi tik uz dvicu te fintira uručenje i nastavlja kontinuiranu kretnju kojom odmah u nastavku u natrčavanju prima uzastopne "stagger" blokade od četvorke i petice te šutira otvoren šut. Ima također opciju i uvijanja oko blokada i završetak do kraja na realizaciju. Ovdje vidimo prvo "stagger" uzastopne blokade za jedinicu, a potom za dvicu. To je najčešći način postavljanja ovakve vrste blokada. Isto tako, vidimo da su blokeri u ovom slučaju igrači

na visokim pozicijama što je također najčešća varijanta izvedbe ovakvih blokova. Treba ponovno istaknuti pravovremenost kretnje. U trenutku prijema lopte igrača na poziciji 3, jedinica već mora navući svog obrambenog igrača na blokade. Nadalje, nakon postavljenih blokada četvorka i petica se moraju pravovremeno transformirati i u punoj brzini postaviti blokade koje slijede za dvojicu i koje su zapravo ključ svih kretnji, a isto tako zadatak dvojice je kao što smo rekli, dobro navlačenje obrambenog igrača uz blokade te prolazak rame uz rame uz blok. Ukoliko se pravovremeno i kvalitetno izvedu sve kretnje, ovaj specijalni napad, odnosno set rezultira ili otvorenim šutom dvojice ili eventualnim spuštanjem lopte na visokog igrača, kao i mogućim uvijanjem dvojice oko blokade i završetkom na zicer.

Slika 16. – prikaz napadačkog seta za šutera korištenjem "stagger" blokada – set 3

Izvedba:

Ovaj set je specifičan iz razloga što imamo čak tri duple "stagger" blokade u ovom setu. Izvođač lopte je igrač na poziciji 3. Razigravač na poziciji 1 okomitom i oštrom kretnjom izlazi kako bi primio loptu na nekih devet do deset metara od obruča. Potom vidimo prve "stagger" blokade petice i četvorke za tricicu. Istovremeno, jedinica driblingom dolazi na poziciju nekih 45 stupnjeva od koša kako bi otvorila dobar kut dodavanja za ono što slijedi, a to su dvije nove uzastopne "stagger" blokade za igrača na poziciji 3. Bitno je naglasiti da odmah na početku izvođenja ovog seta vidimo da igrač za kojeg se zapravo sve radi protrčava na drugu stranu, no ne odlazi skroz u kornere već ostaje na poziciji tzv. kratkog kornera ili čak niskog posta kako bi imao što kraći put za kasniju kretnju koja se radi za njega. Nakon što je igrač na poziciji tri primio loptu, slijede treće "stagger" blokade za ono što želimo dobiti u ovom setu, a to je šut nakon izlaska iz bloka igrača na poziciji broj 2. I ovdje se, kao i u prethodno navedenom setu,

nakon postavljenih blokada četvorka i petica moraju pravovremeno transformirati i u punoj brzini postaviti blokade koje slijede za dvice i koje su zapravo ključ svih kretnji, a isto tako zadatak dvice je kao što smo već naveli, dobro navlačenje obrambenog igrača uz blokade te prolazak rame uz rame uz blok. U ovom setu imamo vrlo dobru poziciju visokih igrača za eventualni skok u napadu, kao i osigurače od kontranapada u vidu igrača na pozicijama 1 i 3.

4. ZAKLJUČAK

U današnje vrijeme, posao trenera u svakom smislu, a pogotovo u taktičkom smislu seže mnogo šire negoli je to bilo u prošlosti. Ono što je bitno istaknuti je da treneri moraju biti izrazito fleksibilni u komunikaciji sa svojim igračima. Kao što smo naveli, postoji veliki broj ovakvih specijalnih napadačkih setova, a onda i raznih varijacija na temu koje svaki trener mora dobro proučiti i razlučiti sa svojim stručnim stožerom, a svakako i sa igračima jer su oni ti koji kreiraju i zapravo sve ovisi o njima. Ne treba se držati izričito svojih zamisli. Naravno da svaki trener treba postaviti hijerarhiju prioriteta u razvoju kvalitete igre odnosno prenijeti igračima svoje zamisli, no svakako mora biti otvoren za izmjene postavljenih taktičkih zamisli ukoliko igrači sugeriraju da im nekakav drugi možda malo izmijenjen koncept pojedine kretnje ili nekakva druga varijanta pojedinog seta više odgovara. Svjedoci smo da su najuspješniji europski, pa i svjetski treneri većinom bili izrazito fleksibilni po tom pitanju pa smo puno puta na seminarima jednog od najvećih europskih trenera Željka Obradovića mogli čuti kako je često prihvaćao zamisli svojih igrača. Time se otvara prostor igračima za njihovu nekakvu kreativnost i talent, a isto tako se između trenera i igrača stvara uzajamni odnos povjerenja i međusobnog uvažavanja što je vrlo bitno za krajnji timski uspjeh.

Što se tiče samih specijalnih setova, odnosno napada za šutere prilikom izvođenja lopte s bočne linije, naravno da su ovo samo neke od varijanti koje se mogu koristiti. Cilj rada je bio prikazati pojedine specijalne napadačke setove i opcije koje se mogu koristiti, ali da se ne ide previše u širinu već da se svakome ostavi vremena za razmišljanje i promišljanje o pojedinom setu te donošenje zaključka eventualno prilagođavajući neki od setova svojoj vlastitoj momčadi. Konkretno, u radu je bilo riječ o setovima kreiranim prema osnovnoj obrani čovjek na čovjeka. Dakako da bi se tu dalo razgovarati o raznim eventualnim problemima kao i o raznim vrstama obrane koji se mogu primijeniti, no to u ovom slučaju nije bio cilj već prikazati i pobliže objasniti neke od varijanti specijalnih napadačkih setova koji se koriste u modernoj košarci za stvaranje otvorenog šuta igrača na poziciji 2. Kako bi razdijelili setove po nekom principu, korištena su poglavlja koja su razdijeljena prema tipu blokade koji se postavlja za kreiranje otvorenog šuta igrača na poziciji 2. To su "*elevator*" blokada, "*flare*" blokada, "*hammer*" blokada, "*pin – down*" blokada te "*stagger*" blokade. Svaka od ovih blokada se u raznim varijantama koristi u današnjoj košarci te su izrazito efikasne ukoliko se poštuju pravila i principi koji su navedeni u prethodnim poglavljima.

Svakako, treneri ne bi trebali očekivati od igrača nešto što nije uvježbano na treninzima. Na individualnim treninzima izoliraju se blokade i kretnje iz pojedinih setova te se tako stvaraju automatizmi i to kasnije u većini slučajeva rezultira visokim postotkom kvalitetnih ponavljanja na utakmici.

Zadaci trenera koji su potrebni za uspješnost ovakvih specijalnih setova, odnosno napada su svakako uvježbavati kretnje, akcije i pojedine izolirane kretnje uz zadovoljavajuću razinu tehničke izvedbe vježbi kao što su zasijecanja prema košu, postavljanja blokada i primjena kvalitetnih dodavanja. Isto tako, igrači moraju znati predvidjeti i pročitati poziciju obrane i njihovog obrambenog igrača. Moraju znati kako koristiti i postaviti kvalitetne blokade, kazniti eventualno preuzimanje u obrani i hendikep situacije, brzo prepoznati slabe točke pojedine obrane itd. Oni ne smiju biti robovi nekakve šablone, već znati zašto i zbog čega su napravili pojedinu kretnju ili donijeli tu odluku. Tu je izrazito bitno da trener drži fokus na treningu i upozorava i na najmanju pogrešku u izvedbi. Igrači također moraju biti spremni da se suprotstave svakom načinu obrane, bila to agresivna obrana ili s druge strane nepažnja i nezainteresiranost pojedinih obrambenih igrača. Sve su to zadaci trenera koji svojim poučavanjem i učenjem igrača, individualnim razgovorima, video – analizama i ostalim načinima komunikacije nastoji podići svijest i razmišljanje svakog pojedinog igrača o pojedinom zahtjevu ili problemu.

Ono što je bitno istaknuti je da se navedeni setovi koriste većinom u seniorskoj košarci kada su igrači već formirani iz razloga što je za čitanje i izvedbu ovakvih kretnji potrebna prethodna visoka tehnička i taktička obučenost svakog pojedinog igrača jer u protivnom ovakvi setovi nemaju smisla. Kod rada s mlađim igračima i momčadima mlađih dobnih kategorija, mišljenja sam da se trebaju koristiti univerzalni setovi koji će svakom igraču dati priliku da iskaže svoj talent i razumijevanje igre, odnosno treba ih učiti igrati na svim pozicijama i tjerati ih da što više sami zaključuju i razmišljaju. Tek od juniorske dobi trebalo bi se ograničiti više na određene zadatke po pozicijama.

5. LITERATURA

1. Atkins, K. (2004). *Basketball offenses and plays*. United States of America: Human Kinetics.
2. *17 Basketball Screens All Players and Coaches Must Know*. Preuzeto s <https://www.basketballforcoaches.com/basketball-screens/> (20.4.2020.)
3. *Out of Bounds Situations*. Preuzeto s <https://hooptactics.net/premium/offense/situations/outofboundsguide.php> (20.4.2020.)
4. *Hammer Offense: Mechanics and Quantification*. Preuzeto s <https://squared2020.com/2017/09/14/hammer-offense-mechanics-and-quantification>, (20.4.2020.)
5. *RULE NO. 8: Out-of-Bounds and Throw-In*. Preuzeto s <https://official.nba.com/rule-no-8-out-of-bounds-and-throw-in/> (21.4.2020.)
6. “*Stagger*”. Preuzeto s <https://medium.com/the-basketball-dictionary/stagger-13d39e7e18f6> (22.4.2020.)
7. *Basketball Fundamentals - Setting and Using Screens*. Preuzeto s <https://www.coachesclipboard.net/Screens.html> (22.4.2020.)
8. *Basic Basketball Screens (Picks)*. Preuzeto s <https://www.breakthroughbasketball.com/articles/basic-basketball-screens.html> (22.4.2020.)
9. Milošević, B. (2011). *Igrač na poziciji dva: Bek šuter*. Preuzeto s <https://basketboris.wordpress.com/2011/10/15/igrac-na-poziciji-dva-bek-suter/> (22.4.2020.)
10. Osobna arhiva autora – korišteni isječci iz FastDraw Basketball programa